Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Lausunto

10.5.2024

Poliisitarkastaja Jari Pajunen

Eduskunta
Lakivaliokunta

LA 23/2023 vp

Lakialoite laiksi yksityisestä pysäköinnin valvontamaksusta

Eduskunnan lakivakiokunta on pyytänyt sisäministeriöltä lausunto lakialoitteesta laiksi yksityisestä pysäköinnin valvontamaksusta. Sisäministeriön poliisiosasto lausuu asiasta seuraavaa.

Lakialoite

Aloitteessa esitetään säädettäväksi laki yksityisestä pysäköinnin valvontamaksusta. Aloitteen tarkoituksena on tuoda yksityinen pysäköinninvalvonta sääntelyn piiriin ja luoda sille selkeät lakisääteiset pelisäännöt ja raamit.

Nykytila

Yksityisestä pysäköinninvalvonnasta ei ole tällä hetkellä erikoislainsäädäntöä. Oikeustila ei ole kaikilta osin yksiselitteinen. Pysäköintikielloista tiellä ja tieliikennelain alueellisesta soveltamisalueesta säädetään tieliikennelaissa (729/2018). Maastoliikennelaissa (1710/1995) puolestaan säädellään pysäköintikielloista maastossa ja maaston alueellisesta soveltamisalueesta. Pelastuslain (379/2011) säädetään pysäköintikiellosta pelastustiellä. Pysäköinninvalvonnasta annetun lain (727/2011) nojalla saadaan määrätä pysäköintivirheestä pysäköintivirhemaksu edellä mainituissa laissa säädetyistä pysäköintivirheistä.

Ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (1508/2019) 5 §:n 2 momentissa on säädetty, että jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti yksityiselle alueelle tai maastoon, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja suorittaa lähi- tai varastosiirron kahden vuorokauden kuluttua alueen omistajan tai haltijan perustellusta pyynnöstä. Jos ajoneuvo on pysäköity pelastuslain vastaisesti pelastustielle, poliisi tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa ajoneuvon lähi- tai varastosiirron välittömästi. Ajoneuvo voidaan siirtää yksityiseltä alueelta siis vain, jos se pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti. Pysäköintiä koskevia säännöksiä on vain tien, maaston ja pelastustien osalta.

Pelastuslain 11 §:n mukaan kiinteistön omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että hälytysajoneuvoille tarkoitetut ajotiet ja muut kulkuyhteydet (pelastustiet) pidetään ajokelpoisina ja esteettöminä ja että ne on merkitty asianmukaisesti. Pelastustielle ei saa pysäköidä ajoneuvoja eikä asettaa muutakaan estettä. Pelastustie voi käytännössä olla tieliikennelaissa määritellyllä tiellä tai esimerkiksi yksityisellä alueella,

kuten taloyhtiöiden sisäpihoilla. Yksityisellä alueella olevalle pelastustielle pysäköinnistä voidaan siis määrätä pysäköinninvalvonnasta annetun lain mukainen pysäköintivirhemaksu. Yksityistä pysäköinninvalvontaa tekevät palveluntarjoajat tekevät jo nykyisin kiinteistön omistajien valtuuttamana yksityistä pysäköinninvalvontaa pelastustiellä. Pelastustielle pysäköinnistä voidaan siis määrätä pysäköinninvalvonnasta annetun lain mukainen pysäköintivirhemaksu, ja toisaalta yksityinen pysäköinninvalvontaa tekevä elinkeinonharjoittaja voi antaa sopimukseen perustuvan maksuvaatimuksen samalle alueelle.

Lausunto

Pysäköinnistä ja pysäköintivirheiden seuraamuksista säädetään useassa eri laissa. Nämä lait eivät kuitenkaan ole sopusoinnussa keskenään. Sisäministeriön poliisiosaston näkemyksen mukaan tieliikennelain, maastoliikennelain, pysäköinninvalvonnasta annetun lain, ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain ja aloitteessa esitetyn lain tulisi olla selkeästi sovellettavissa. Myös eri alueiden pysäköintikiellot ja seuraamukset tulisi olla yhteensovitettu yhteensopivaksi lainsäädäntökokonaisuudeksi.

Aloitteessa ei esitetä poliisille uusia tehtäviä. Sisäministeriön poliisiosaston näkemyksen mukaan poliisin tehtävät ei saa lisääntyä pysäköintiä koskevien säädösmuutosten seurauksena. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa todetaan, että selvitetään ja siirretään pois poliisilta sellaiset poliisin tehtävät tai tehtäväalueet, joiden ei ole tarpeen kuulua poliisille.